

Avfallsnämnden

Förslag till taxa för avfall under kommunens ansvar 2022**FÖRSLAG TILL BESLUT**

Avfallsnämnden föreslås besluta

- att godkänna förslag till taxa för avfall som faller under kommunens ansvar för år 2022 i enlighet med bilaga 1 till tjänsteutlåtandet samt att överlämna förslaget till kommunfullmäktige för beslut.

Mårten Frumerie
Förvaltningschef

Sammanfattning

För att täcka stadens kostnader för hantering av hushållsavfall under år 2022 föreslås ett taxeuttag på 786 mnkr, vilket är i nivå med reviderad flerårsplan 2022. För att nå upp till taxeuttaget föreslås taxeavgifterna generellt höjas med 12 % jämfört med avgifterna för år 2021. Höjningen motsvarar i inriktningsärendet angiven nivå.

För en- och tvåfamiljshus föreslås att grund- och hämtningsavgiften höjs, medan den rörliga viktavgiften föreslås vara oförändrad. Förslagen innebär att snittkostnaden förändras enligt följande: vid hämtning var fjärde vecka från 1 205 till 1 275 kr/år (6 %), vid hämtning varannan vecka från 1 965 till 2 075 kr/år (6 %) och vid hämtning varje vecka från 3 585 till 4 005 kr/år (12 %). Separat insamling av utsorterat matavfall föreslås fortsatt vara avgiftsfri.

För flerfamiljshus och verksamheter föreslås den generella ökningen till 12 % för restavfallet. Hämtning av utsorterat matavfall för flerfamiljshus föreslås fortsatt vara avgiftsfri.

Den generella taxeökningen för slam- och fettavfall föreslås vara 12 %.

Bakgrund

Stockholms kommun har enligt miljöbalken (1998:808) 27 kapitel 4-6 § rätt att ta ut avgifter för att täcka de kostnader kommunen har för att uppfylla sitt lagstadgade ansvar för avfall som faller under kommunens ansvar. Avgifterna får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering uppmuntras. Avgiften ska betalas enligt den taxa som kommunfullmäktige antar.

Enligt kommunallagen (2017:725) gäller självkostnadsprincipen för hantering av detta avfall. Självkostnadsprincipen innebär att verksamhetens kostnader och intäkter ska gå jämnt upp inom en skälig tidsperiod. Likställighetsprincipen gäller också, vilket innebär att avfallslämnarna ska vara likställda när det gäller rättigheter och skyldigheter gentemot kommunen. Samma avgift ska tas ut för samma service men möjlighet finns att dela in kommunen i olika hämtningsområden, exempelvis ett område omfattande fastland och öar med fast bro eller färjeförbindelse och ett annat område omfattande öar utan fast bro eller färjeförbindelse.

Nuvarande taxa används, tillsammans med utveckling av insamlingssystem och information till kunder, som ett styrmedel för att uppnå avfallsplanens mål. Taxan är differentierad och ska styra bort från system med dålig arbetsmiljö till en miljöriktig och resurseffektiv avfallshantering. Taxan består idag av olika delar omfattande grundavgift för en- och tvåfamiljsfastigheter, hämtavgift, behandlingsavgift samt tilläggsavgift. För kunder med debitering per vikt finns detta särredovisat.

Regeringen har beslutat att upphäva producentansvaret för returpapper från och med år 2022. Beslutet innebär att insamling och återvinning av returpapper från årsskiftet blir ett kommunalt ansvar. Kommunerna ges dock möjlighet att utforma insamlingen efter de lokala förutsättningarna. Kommunen ska se till att returpapper hanteras och behandlas så att materialåtervinning främjas. Målet ska vara att minst 90 procent av det returpapper som produceras ska materialåtervinnas.

Miljödepartementet genomför en intern utredning för att se över producentansvaret för förpackningar. Utredningen ska lämna förslag på nya bestämmelser om insamling och återvinning av förpackningar. Syftet är att skapa goda förutsättningar att nå materialåtervinningsmålen i EU:s förpackningsdirektiv. Utredningens förslag om producentansvar för förpackningar förväntas remitteras under hösten 2021.

Miljödepartementet har remitterat betänkandet ”Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin”, SOU 2021:24. I betänkandet föreslås att verksamheter själva ska kunna välja vem som transporterar och behandlar det avfall som idag faller under kommunalt ansvar från och med den 1 januari 2022, så kallat frival. I det fallet att beslut fattas enligt förslaget kommer det medföra konsekvenser för avfallsverksamheten. Förslag till taxa år 2022 tar inte i beaktande konsekvenser vid ett eventuellt införande av frival för verksamheter.

Ärendet

Ekonomiska förutsättningar

Kommunerna får från och med 1 januari 2022 ansvar för insamling och återvinning av returpapper. Kostnaden för insamling, behållare samt städning vid återvinningsstationerna beräknas till 8 mnkr och intäkt för materialet beräknats till 3 mnkr under år 2022. Intäkten från försäljning av material från återvinningscentraler, främst metallskrot och well, har ökat under 2021 då världsmarknadspriserna har stigit. För år 2022 beräknas intäkten för dessa material uppgå till 18 mnkr, under förutsättning att världsmarknadspriserna inte förändras.

Flera avtal för insamling av mat- och restavfall har upphandlats under året, vilket kommer att öka kostnaden med ca 30 mnkr för år 2022.

Den under år 2020 införda förbränningsskatten kommer att fullt ut belasta behandlingskostnaden vid förbränning av avfall med 125 kronor per ton. Behandlingskostnaden beräknas öka med anledning av förbränningsskatten med 8 mnkr år 2022 jämfört med år 2021.

Intäkter eller kostnader har inte medtagits för drift av stationära sopsugar i exploateringsområden, då inga av de aktuella anläggningarna kommer vara färdigställda under år 2022. Anläggningar som exploateringskontoret idag ansvarar för kommer att drivas vidare av exploateringskontoret tills dess att anläggningarna är färdigställda.

I reviderad flerårsplan för år 2022 föreslås att taxeintäkter för mat- och restavfall uppgår till 726 mnkr och taxeintäkter för slamavfall uppgår till 59 mnkr, vilket motsvarar en ökning av taxorna för avfall respektive slam med ca 12 % jämfört med taxorna för år 2021. Förslaget motsvarar i inriktningsärendet aviserad höjning.

För att täcka delar av det negativa resultat som uppstod under år 2020 beräknas ett positivt helårsresultat på 18 mnkr uppnås under år 2022. Föreslagen taxeökning tar även i beaktande osäkerheterna kring innevarande års intäkter, givet pågående pandemi. Liksom för år 2020 kan intäkterna för år 2021 komma att minska i förhållande till budget beroende på pandemins utdragna förlopp.

Nedan jämförs intäkter och kostnader i taxeförslag 2022 med prognos 1 år 2021. Förslag till avfallstaxan för år 2022 är grundat på reviderad flerårsplan för år 2022.

	P1 2021	Taxa 2022
Intäkt	mnkr	mnkr
Taxa, avfall	668	726
Taxa, slam o fettslam	49	59
Intäkter, ej huvudmannaskap	26	35
Summa	742	820
Driftskostnad		
Gemensamma kostnader	-70	-61
Tekniska Anläggningar	-93	-114
Insamling	-392	-435
Återvinning	-140	-150
Samordning	-14	-15
Utredning	-9	-10
Summa	-716	-785
Kapitaltjänstkostnad	-15	-17
Resultat	11	18
Taxeökning, avfall		12%
Taxeökning, fettslam		12%

Förslag på taxeförändringar

En- och tvåfamiljshus

För år 2022 föreslås en ökning av grundavgiften från 800 kr till 860 kr per år. Vid hämtning var 4:e vecka föreslås att hämtningsavgiften ökas från 23 kr till 24 kr per tillfälle, vid hämtning varannan vecka ökas från 32 kr till 34 kr samt för hämtning varje vecka öka från 40 kr till 47 kr per tillfälle. Den rörliga taxan föreslås vara oförändrad på 1,4 kr per kg. Separat insamling av utsorterat matavfall föreslås fortsatt vara avgiftsfri.

Taxan föreslås med förändringarna vara

	var 4:e v	varannan v	varje v
Grundavgift, kr/år	860	860	860
Hämtningsavgift, kr/år	312	884	2 444
Rörlig avgift, kr/kg	1,4	1,4	1,4

Nedan jämförs 2021 års taxa med ovanstående förslag. Merparten av hämtningarna sker med hämtning varannan vecka. Vid hämtning varannan vecka och varje vecka är medelvikten 9 kg per hämtningstillfälle och vid hämtning var 4:e vecka är motsvarande vikt 6 kg.

Kronor per år	var 4:e v	varannan v	varje v
År 2021	1 205	1 965	3 585
År 2022	1 275	2 075	4 005
Ökning	6%	6%	12%

Flerfamiljshus och verksamheter

Avgifter för mindre kärl och mindre säckar har höjts mer än för de med större volymer i syfte mer stämma överens med kostnaderna för insamlingen. För verksamheter ändras taxan för matavfall från betalning per avlämnat kärl till abonnemang, detta för att nu likställa denna hämtning med övrig avfallsinsamling då matavfallsinsamling från verksamheter är obligatorisk.

Taxorna föreslås öka för flerfamiljshus, företag och verksamheter enligt följande:

- Restavfall i kärl	ca 13 %
- Restavfall i säck	ca 14 %
- Löst avfall	ca 15 %
- Maskinell hämtning, container	ca 11 %
- Maskinell hämtning, mobsug	ca 11 %
- Maskinell hämtning, bottentömd behållare	ca 13 %
- Trädgårdsavfall, endast flerfamiljshus	ca 5 %
- Abonnemang under avveckling	ca 15 %
- Fettslam	ca 12 %

Taxan för utsorterat matavfall för verksamheter är upp till 30 % lägre jämfört med taxan för restavfall, vilket medför ett incitament finns att välja en mer miljöanpassad avfallshämtning. Separat insamling av utsorterat matavfall från flerbostadshus föreslås fortsatt vara avgiftsfri.

Övriga taxor

Nytt för år 2022 är tjänsten insamling av returpapper från flerfamiljshus. Taxan är utformad utifrån vad det maximalt får kosta för att få tjänsten utförd av den anlitade entreprenören.

Taxor för grovavfall, el-avfall m.m. har justerats för att bättre överensstämja med dagens kostnadsnivå.

Taxedokument

Taxedokumentet har omarbetats för att bli tydligare och göra det enklare att förstå hur taxan beräknas. En förklarande text till varje insamlingssystem har lagts till. Avgifterna redovisas nu i de flesta fall som kostnad per år för respektive behållare och inte som tidigare som en kostnad för den abonnerade volymen som kunden har.

Samtliga taxor redovisas i det reviderade dokumentet både exklusive och inklusive moms.

Analys och bedömning

Med den föreslagna taxeförändringen kommer avgiften för en- och tvåfamiljshus att vara i paritet med andra kommuner i regionen. För flerfamiljshus beräknas avgiften att vara c:a 35 % lägre än i de jämförda kommunerna. Nedan tabell ger en indikativ beräkning av taxenivåer i ett antal jämförbara kommuner inom regionen.

Beräknad avgift 2022

Kommun	En- och tvåfamiljshus	Flerbostadshus
	Kr per hus o år	Kr per lgh o år
Stockholm	2 075	800
Huddinge	1 910	1 220
Järfälla	1 750	660
Lidingö	1 570	1 040
Nacka	2 460	1 750
Solna	1 920	1 140
Sundbyberg	2 710	1 360
Tyresö	1 720	1 210
Täby	2 720	790
Upplands Väsby	1 780	1 260
Upplands-Bro	2 280	1 730
Medel	2 080	1 220

Bilaga: Avfallstaxa 2022